

Briselē, 13.12.2018
COM(2018) 831 final

2018/0421 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Protokolu starp Eiropas Savienību, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, ar ko nosaka valsti, kura ir atbildīga par dalībvalstī vai Šveicē iesniegta lūguma pēc patvēruma izskatīšanu, par piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Regula (ES) Nr. 603/2013¹, ar kuru tika pārstrādāta 2000. gada 11. decembra Regula Nr. 2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublīnas konvenciju, tika pieņemta un stājās spēkā 2013. gada 19. jūlijā. Regulu piemēro no 2015. gada 20. jūlija.

Ar Regulu (ES) Nr. 603/2013 cita starpā ir atļauta tiesībaizsardzības iestāžu piekļuve *Eurodac* konsultāciju nolūkos, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristiskus nodarījumus vai citus smagus noziedzīgus nodarījumus. Tās mērķis ir ļaut tiesībaizsardzības iestādēm pieprasīt daktiloskopisko datu salīdzināšanu ar *Eurodac* centrālajā datubāzē uzglabātajiem datiem, kad tās mēģina noteikt personas identitāti vai iegūt papildu informāciju par personu, kas tiek turēta aizdomās par terorismu vai smagu noziegumu.

2004. gada 26. oktobrī tika noslēgts Nolīgums starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, ar ko nosaka valsti, kura ir atbildīga par dalībvalstī vai Šveicē iesniegta lūguma pēc patvēruma izskatīšanu (turpmāk “2004. gada 26. oktobra nolīgums”)². 2008. gada 28. februārī tika noslēgts Protokols starp Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanās Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Šveicē (turpmāk “2008. gada 28. februāra protokols”)³.

Šveice un Lihtenšteina piemēro Regulā (ES) Nr. 603/2013 iekļautos patvēruma elementus saskaņā ar 2004. gada 26. oktobra nolīgumu un 2008. gada 28. februāra protokolu. Tomēr minētā nolīguma un protokola darbības joma neattiecas uz piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos.

Sanāksmē, kas, piedaloties Komisijas, Dānijas, Šveices, Lihtenšteinas, Norvēģijas un Islandes pārstāvjiem, notika 2014. gada 14. maijā, tika apstiprināta šo valstu interese uzsākt sarunas ar Eiropas Savienību, lai ar starptautiska nolīguma palīdzību uz tām attiecinātu Regulas (ES) Nr. 603/2013 tiesībaizsardzības noteikumus.

Padome 2015. gada 14. decembrī pilnvaroja Komisiju sākt sarunas par nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un, *inter alia*, Šveici un Lihtenšteinu, no otras puses, par kārtību, kādā Šveice un Lihtenšteina piedalās procedūrā salīdzināšanai un datu pārsūtīšanai tiesībaizsardzības nolūkos, kas paredzēta VI nodaļā Regulai (ES) Nr. 603/2013 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 603/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1077/2011, ar ko izveido Eiropas Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (pārstrādāta versija) (OV L 180, 29.6.2013., 1. lpp.).

² OV L 53, 27.2.2008., 5. lpp.

³ OV L 160, 18.6.2011., 39. lpp.

izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos.

Sarunas ir pabeigtas, un tika parafēts nolīgums 2004. gada 26. oktobra nolīgumam pievienota protokola veidā, ar ko 2004. gada 26. oktobra nolīguma piemērošanu attiecina uz tiesībaizsardzību.

Regulā (ES) Nr. 603/2013 iekļauto tiesībaizsardzības noteikumu attiecināšana uz Šveici un Lihtenšteinu ļautu Šveices un Lihtenšteinas tiesībaizsardzības iestādēm pieprasīt daktiloskopisko datu salīdzināšanu ar citu iesaistīto valstu *Eurodac* datubāzē ievadītajiem un uzglabātajiem datiem, kad tās mēģina noteikt personas identitāti vai iegūt papildu informāciju par personu, kas tiek turēta aizdomās par smagu noziegumu vai terorismu, vai par cietušo personu. No otras puses, tas ļautu visu pārējo iesaistīto valstu, neatkarīgi no tā, vai tās ir citas ES dalībvalstis vai asociētās valstis, tiesībaizsardzības iestādēm tiem pašiem nolūkiem pieprasīt daktiloskopisko datu salīdzināšanu ar Šveices un Lihtenšteinas *Eurodac* datubāzē ievadītajiem un uzglabātajiem datiem.

Šā protokola mērķis ir noteikt juridiski saistošas tiesības un pienākumus, lai nodrošinātu Šveices un Lihtenšteinas efektīvu līdzdalību Regulā (ES) Nr. 603/2013 iekļautajos tiesībaizsardzības elementos. Protokolā noteikts, ka visas iesaistītās valstis ar piekļuvi *Eurodac*, neatkarīgi no tā, vai tās ir citas ES dalībvalstis, asociētās valstis vai Šveice un Lihtenšteina, tiesībaizsardzības nolūkos var piekļūt viena otras datiem.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums atbilst ES politikai attiecībā uz piekļuvi *Eurodac* datubāzei.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Priekšlikums ir saskaņā ar ES politiku brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā Padomes lēmuma priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 88. panta 2. punkta a) apakšpunkts saistībā ar LESD 218. panta 5. punktu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

2004. gada 26. oktobra nolīgums ir spēkā esošs starptautisks nolīgums, ko noslēgusi ES un Šveice. Saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu šā nolīguma protokola mērķus var sasniegt tikai ar Komisijas priekšlikumu ES līmenī.

- **Proporcionalitāte**

Lai atbalstītu un stiprinātu policijas sadarbību starp dalībvalstu un Šveices un Lihtenšteinas kompetentajām iestādēm nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt teroristiskus nodarījumus un citus smagus noziedzīgus nodarījumus, ir vajadzīga ES iesaistīšanās, lai dotu iespēju Šveicei un Lihtenšteina piedalīties ar tiesībaizsardzību saistītajos *Eurodac* aspektos. Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, jo tas paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus, proti, Šveices un Lihtenšteinas efektīvu līdzdalību *Eurodac* Regulā (ES) Nr. 603/2013 iekļautajos tiesībaizsardzības elementos.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu ir nepieciešams Padomes lēmums, ar ko atļauj parakstīt nolīgumu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Par sarunu saturu un attīstību ir notikusi apspriešanās ar Padomi (Pativēruma jautājumu darba grupu). Eiropas Parlaments (*LIBE* komiteja) ir informēts.

4. **CITI ELEMENTI**

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Priekšlikumā izklāstīts lēmums, ar ko atļauj Eiropas Savienības vārdā parakstīt protokolu starp ES un Šveici, un Lihtenšteinu. LESD paredzēts, ka Padome pieņem Komisijas lēmuma priekšlikumu, lai atļautu parakstīt un noslēgt starptautisku nolīgumu.

Protokolā noteikta Regulas (ES) Nr. 603/2013 piemērošana Šveicei un Lihtenšteinai attiecībā uz piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos. Tāpēc tas ļauj pārējo iesaistīto valstu izraudzītajām tiesībaizsardzības iestādēm un Eiropalam pieprasīt daktiloskopisko datu salīdzināšanu ar datiem, ko uz *Eurodac* centrālo sistēmu pārsūtījusi Šveice un Lihtenšteina. Tas ļauj arī Šveices un Lihtenšteinas izraudzītajām tiesībaizsardzības iestādēm pieprasīt daktiloskopisko datu salīdzināšanu ar datiem, ko uz *Eurodac* centrālo sistēmu pārsūtījušas pārējās iesaistītās valstis.

Protokols garantē, ka pašreizējais ES personas datu aizsardzības līmenis ir piemērojams personas datu apstrādei saskaņā ar protokolu, ko veic Šveices un Lihtenšteinas iestādes un dalībvalstis. Uz šādu personas datu apstrādi vajadzētu attiekties personas datu aizsardzības standartam saskaņā ar to valsts tiesību aktiem, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Direktīvai (ES) 2016/680 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI.

Protokolā paredzēts, ka Šveices un Lihtenšteinas piekļuve *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos ir saistīta ar nosacījumu par iepriekšēju juridisku un tehnisku Lēmuma 2008/615/TI īstenošanu attiecībā uz daktiloskopiskajiem datiem.

Protokolā paredzēts, ka mehānismi attiecībā uz 2004. gada 26. oktobra nolīgumā paredzētajiem grozījumiem būtu jāpiemēro visiem grozījumiem par piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Protokolu starp Eiropas Savienību, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti Nolīgumam starp Eiropas Kopien un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, ar ko nosaka valsti, kura ir atbildīga par dalībvalstī vai Šveicē iesniegta lūguma pēc patvēruma izskatīšanu, par piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 88. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2015. gada 14. decembrī pilnvaroja Komisiju sākt sarunas ar Šveici un Lihtenšteinu par kārtību, kādā Šveice un Lihtenšteina piedalās procedūrā salīdzināšanai un datu pārsūtīšanai tiesībaizsardzības nolūkos, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 603/2013⁴ VI nodaļā.
- (2) Sarunas tika pabeigtas, un Protokols 2004. gada 26. oktobra Nolīgumam starp Eiropas Kopien un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, ar ko nosaka valsti, kura ir atbildīga par dalībvalstī vai Šveicē iesniegta lūguma pēc patvēruma izskatīšanu, tika parafēts 2017. gada 22. novembrī.
- (3) Protokols būtu jāparaksta Eiropas Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu nākotnē.
- (4) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, šīs dalībvalstis ir paziņojušas, ka tās vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.
- (5) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,

⁴ Regula (ES) Nr. 603/2013 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos (OV L 180, 29.6.2013., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Eiropas Savienības vārdā tiek apstiprināta Protokola starp Eiropas Savienību, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, ar ko nosaka valsti, kura ir atbildīga par dalībvalstī vai Šveicē iesniegta lūguma pēc patvēruma izskatīšanu, par piekļuvi *Eurodac* tiesībaizsardzības nolūkos parakstīšana, ņemot vērā minētā protokola noslēgšanu.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts izveido instrumentu, ar ko protokola sarunvedēja norādītajai(-ām) personai(-ām) piešķir visas pilnvaras parakstīt minēto protokolu, ņemot vērā tā noslēgšanu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*